U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobce: **O. Ch.,** zast. JUDr. Irenou Slavíkovou, advokátkou, se sídlem Wenzigova 5, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, poštovní schránka 21/OAM, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 4. 2012, č.j. OAM-80/LE-BE02-PA03-2012, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 5. 9. 2012, č. j. 48 Az 20/2012 - 46,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Zástupkyni stěžovatele JUDr. Ireně Slavíkové, advokátce, se sídlem Wenzigova 5, Praha 2, **se určuje** odměna částkou 2.904 Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí. Náklady právního zastoupení stěžovatele nese stát.

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobce (dále též „stěžovatel“) domáhal zrušení shora označeného rozsudku, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 4. 2012, č.j. OAM-80/LE-BE02-PA03-2012. Přezkoumávaným rozhodnutím žalovaného bylo rozhodnuto tak, že žádost o udělení mezinárodní ochrany je nepřípustná podle § 10a písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o azylu“), a řízení o udělení mezinárodní ochrany se zastavuje podle § 25 písm. i) téhož zákona.

Nejvyšší správní soud, po konstatování přípustnosti kasační stížnosti, v souladu s ust. § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) zkoumal, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by totiž tomu tak nebylo, musela by být odmítnuta jako nepřijatelná.

Přesahem vlastních zájmů stěžovatele, který ve věcech azylu jedině vede k meritornímu projednání kasační stížnosti, je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je, kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce, pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To prakticky znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v tomto řízení je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.

O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v případě, že kasační stížnost se týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu nebo jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, přičemž rozdílnost v judikatuře může vyvstat na úrovni krajských soudů i Nejvyššího správního soudu. Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je na místě změnit výklad určité právní otázky řešené dosud správními soudy jednotně. Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O takové pochybení se může jednat především tehdy, pokud krajský soud nerespektoval ustálenou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu nebo krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. V této souvislosti je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že pokud by k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení, především procesního charakteru, proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby byla důvodem přijatelnosti kasační stížnosti.

Zde je nutné uvést, že stěžovatel přijatelnost své kasační stížnosti netvrdil, a tím spíše pak ani neuvedl její důvody (tj. *v čem spatřuje přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat*). Za tohoto stavu věci se Nejvyšší správní soud mohl otázkou přijatelnosti její kasační stížnosti zabývat pouze v obecné rovině za použití shora nastíněných kriterií.

V kasační stížnosti, a jejím doplnění ustanoveným zástupcem, se stěžovatel dovolává kasačních důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

Jako důvod kasační stížnosti stěžovatel uvádí, že správní orgán nezjistil náležitě skutečnosti, ze kterých vycházel, neboť je nikterak neověřoval a vycházel toliko z výsledku pohovoru stěžovatele před správním orgánem, který beze zbytku hodnotil pouze v jeho neprospěch jako nevěrohodný. Stěžovatel v pohovoru ze dne 4. 4. 2012 uvedl podstatné pravdivé okolnosti, které ho vedly k opuštění své vlasti. Nigerii opustil z důvodu obavy o svůj život, protože porušil tradice své vesnice. Po smrti otce nepřijal místo kněze, protože na něj byl ještě velmi mlád. Když stěžovatel dospěl, byl na něj vyvíjen nátlak, aby místo kněze přijal, jinak zemře. Stěžovatel dostal strach a vesnici

opustil. Žil u svého strýce na jiném místě v Nigerii, příslušníci jeho vesnice jej však našli a začali mu vyhrožovat. Proto se rozhodl k odjezdu ze země. Podle § 2 odst. 8 zákona o azylu je za pronásledování považováno i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna státními orgány, stranami nebo organizacemi ovládajícími stát nebo podstatnou část jeho území ve státě, jehož je cizinec státním občanem. Tato podmínka byla podle stěžovatel v jeho případě naplněna, nicméně správní orgán tuto skutečnost náležitě nevyhodnotil a s jeho tvrzením se náležitě nevypořádal. Jinak by musel dospět k závěru, že stěžovatel podmínky pro udělení azylu splňuje. Navíc se v České republice oženil a chtěl by se ženou žít ve společné domácnosti a založit rodinu. Nucený odchod z České republiky by pro něj znamenal velmi hluboký zásah do jeho soukromého života i života jeho manželky. Rozhodnutím, na jehož základě by musel opustit Českou republiku, by došlo k porušení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, kde je stanoveno, že každý má právo na respektování svého soukromého a rodinného života.

Na základě uvedeného stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadené rozhodnutí krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Z obsahu správního a soudního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatel žádal v České republice o udělení azylu již v roce 2007, kdy uváděl, že o udělení mezinárodní ochrany žádá z důvodu obavy o vlastní život ve státě Delta v Nigerii, protože je sympatizantem politické strany AD a účastnil se demonstrace. V dané věci proběhlo soudní přezkumné řízení, kdy Krajský soud v Hradci Králové řízení ve věci zastavil. V roce 2007 v České republice také uzavřel manželství s občankou České republiky M. H. Návazně byl v České republice odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání čtyř let za trestný čin nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami, a k trestu vyhoštění na dobu neurčitou. Na sklonku roku 2011 po propuštění z vězení vycestoval z České republiky bez platného cestovního dokladu do Rakouska a dále do dalších zemí. Dne 23. 3. 2012 byl do České republiky transferován z Norska s platným Laissez - Passer, a bylo s ním zahájeno řízení o správním vyhoštění. Poté dne 4. 4. 2012 podal v České republice druhou žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterou odůvodnil tím, že se do vlasti nemůže vrátit jelikož v byl v letech 1983 a 1984 po smrti svého otce nucen převzít jeho post kněze v místní komunitě, což odmítl a byl ohrožen na životě. T. č. se s manželkou nestýká.

Žalovaný při posuzování druhé žádosti shledal, že stěžovatel v ní uvedl důvody, které mu musely být, a které, jak také sám uvedl, mu byly známy již v době podání první žádosti o udělení mezinárodní ochrany v r. 2007, avšak záměrně je zaměnil. K tomu stěžovatel při pohovoru doplnil, že mu tehdy lidé poradili, aby neuváděl pravé důvody (nebezpečí spojené s neochotou převzít post kněze), ale aby uvedl důvody politické, a že bude tak mít větší šance na azyl.

Jelikož stěžovatel v rámci nové, resp. opakované, žádosti nepředložil žádné nové relevantní skutečnosti, byla jeho žádost posouzena jako nepřípustná, neb byly naplněny podmínky § 10a písm. e) zákona o azylu, a žalovaný řízení o této žádosti stěžovatele podle § 25 písm. i) téhož zákona zastavil. Krajský soud se po posouzení věci ztotožnil s rozhodnutím žalované a podanou žalobu zamítl jako nedůvodnou.

Nejvyšší správní soud považuje námitky stěžovatele uváděné v kasační stížnosti taktéž za nedůvodné, a to jak s ohledem na obsah spisu a s ním spojená skutková zjištění, tak i s ohledem na obsah odůvodnění rozhodnutí žalovaného správního orgánu i soudu, kde se oba tyto orgány s rozhodnými skutečnostmi vypořádaly. V řízení o druhé žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalovaný neměl primárně povinnost znovu se zabývat splněním podmínek pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany, ale v prvé řadě bylo jeho povinností zkoumat, zda jsou důvody pro udělení azylu shodné, jako v případě řízení o první žádosti, či zda jsou rozdílné. Jak správní orgán, tak krajský soud, náležitě posoudily a vyložily, proč nelze nyní stěžovatelem tvrzené skutečnosti považovat za nové, azylově relevantní, tj. za nové skutečnosti nebo zjištění, které nebyly bez stěžovatelova vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení ve věci mezinárodní ochrany.

Nejvyšší správní soud uvádí, že i podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu, kde lze např. odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 - 65, www.nssoud.cz, platí, že*: Hlavním smyslem a účelem možnosti podat opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit hmotněprávní postavení žadatele a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího pravomocně ukončeného řízení. Při opakovaném podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany je proto nutno důsledně dbát na splnění těchto podmínek, které mají na straně jedné garantovat určitou přidanou hodnotu této nové žádosti, jenž může vést k jinému rozhodnutí než u žádosti předchozí, a na straně druhé zajistit, aby nedocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí.*

Za situace, kdy stěžovatel neuvedl nové relevantní skutečnosti, žalovaný neměl primárně povinnost znovu se zabývat splněním podmínek pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany – k tomu viz rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011 - 96, www.nssoud.cz: *Zastavuje-li správní orgán řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany, nemůže zároveň o věci samé, tedy o mezinárodní ochraně (tzn. ani o azylu, ani o doplňkové ochraně), rozhodovat.*

Ve spojení s tímto odůvodněním Nejvyšší správní soud dále uvádí, že v celkovém kontextu posuzované věci je třeba zohlednit také skutečnost, že správní orgán posuzoval nynější žádost stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany v situaci, kdy stěžovateli již bylo uděleno vyhoštění, a to navíc opakovaně. Ostatně i v tomto směru má Nejvyšší správní soud také již ustálenou judikaturu – viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 6. 2005, sp. zn. 4 Azs 395/2004, www.nssoud.cz, kde se uvádí: *Žádost o azyl podaná..... poté, co byl žadatel zadržen policií a bylo rozhodnuto o jeho správním vyhoštění, svědčí o účelovosti takovéto žádosti.*

Pokud jde o námitku, že rozhodnutím, na jehož základě by musel opustit Českou republiku, by došlo k zásahu do stěžovatelova soukromého a rodinného života, a tím k porušení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, k tomu je nutno připomenout např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 1. 2009, č. j. 2 Azs 66/2008, v němž se uvádí, že „*... rodinné vazby v České republice nejsou důvodem pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu,.....*“. Zároveň je třeba konstatovat v souladu s právním názorem vyjádřeným například v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2008, sp. zn. 5 Azs 46/2008, www.nssoud.cz, že rozhodnutí

správního orgánu o zamítnutí žádosti o mezinárodní ochranu či rozhodnutí o neudělení azylu ani doplňkové ochrany v situaci, kdy žadatel nesplňuje zákonné podmínky pro udělení mezinárodní ochrany, samo o sobě nevylučuje pobyt takového cizince na území ČR, jsou-li k tomu dány rodinné důvody, tuto otázku je však třeba řešit dle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, ve znění pozdějších předpisů.

Z výše uvedeného je zřejmé, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na námitky uplatněné v kasační stížnosti. Za situace, kdy stěžovatel sám žádné důvody přijatelnosti kasační stížnosti netvrdil, Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

Nejvyšší správní soud proto shledal kasační stížnost nepřijatelnou a podle ustanovení § 104a s. ř. s. ji odmítl.

O náhradě nákladů řízení před Nejvyšším správním soudem bylo za použití ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 téhož zákona rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť kasační stížnost byla odmítnuta.

Stěžovateli byla pro toto řízení před soudem ustanovena zástupkyně – advokátka, JUDr. Irena Slavíková, se sídlem AK Wenzigova 5, Praha 2. V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 7 s. ř. s., § 120 s. ř. s.). Zástupkyni soud určil odměnu za jeden úkon právní služby á 2.100 Kč, a sice za sepis kasační stížnosti [§ 7, § 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif")] a dále 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu), zvýšené o 21 % DPH. Celkem tedy odměna advokátky činí 2.904 Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí. Náklady právního zastoupení stěžovatele nese dle § 60 odst. 4 s. ř. s. stát.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. dubna 2013

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu